

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Staatssecretaris Cultuur en Media,
mw. dr. Gunay Uslu
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Datum
17 augustus 2022
Kenmerk
TISA/u202200553
Telefoon
06-38 56 38 79
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Standpunt VNG inzake verlenging Basisinfrastructuur

Geachte staatssecretaris Uslu,

In het bestuurlijk overleg op 13 juni jl. heeft u de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), naast vertegenwoordigers van het Interprovinciaal overleg (IPO), de G4, G9 en het provinciaal-gemeentelijk samenwerkingsverband Brabantstad, gevraagd zich uit te spreken over de verlenging van de Basisinfrastructuur (BIS) in de huidige cultuurplanperiode (2021-2024).

Standpunt VNG

Allereerst kijken we terug op een prettig en open gesprek over een complex besluit. Onze indruk na afloop is dat aan het besluit voor- en nadelen kleven en dat het nogal wat praktische en financiële consequenties behelst. Uit navraag bij onze achterban blijkt dat er wisselende opvattingen zijn over wel of niet verlengen. Op 23 juni jl. was het verlengen van de BIS onderwerp van gesprek in de VNG commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs. Dit bracht een rijke discussie op gang, vergelijkbaar met wat we bij onze achterban ophaalden. De meerderheid van de commissieleden kon zich echter vinden in verlenging. De verlenging zou in ieder geval een periode van 4 jaar moeten beslaan, in plaats van 2 jaar, om het schisma van de beleidscyclus bij rijk, provincies en gemeenten tegen te gaan.

Verlenging van 4 jaar in volledige breedte biedt daarnaast de grootste kans op de beoogde rust en ruimte voor de culturele sector. Een andere belangrijke overweging daarbij is het principe van rechtsgelijkheid. De verlenging zou op alle door het rijk gefinancierde instellingen in de periode 2021-2024 van toepassing moeten zijn. Oftewel: instellingen in de BIS, de instellingen via de rijksfondsen (waaronder de meerjarig gefinancierde), de instellingen zonder officiële BIS status ('B-lijst') die via politieke bypasses ook meerjarige financiering kregen, en de door provincies aangewezen musea.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Een ander aandachtspunt van onze achterban is de juridische onderbouwing van een verlenging. We willen aandringen om de afstemming van landelijke met lokale/provinciale wetgeving, in de vorm van verordeningen, nadrukkelijk bij uw besluit mee te nemen.

Keerzijde van een volledige verlenging is de grote druk die ontstaat bij zowel gemeenten als provincies in verwachte voortzetting van cofinanciering in combinatie met het on hold zetten van eventuele nieuwe, ten aanzien van de periode 2021-2024, afwijkende beleidskeuzes. Daarom dringen we aan op extra, alternatieve, investeringen en willen we ook de ruimte houden voor beleidsvrijheid bij gemeenten.

Alternatieve investering nieuwe makers

Verlenging van 4 jaar in de volle breedte betekent dat er voor veel andere nieuwe, talentvolle initiatieven tot en met 2028 geen ruimte is om zich te bewijzen en via de instrumenten van het rijk voor subsidie in aanmerking komen. Zowel voor nieuwkomers (de gewenste vernieuwing en innovatie) als voor een generatie jong talent die in de startblokken staat, pakt dit ongunstig uit. We verlenen onze steun en medewerking aan verlenging maar doen dan ook een dringende oproep aan u om zich hard te maken voor alternatieve financiering voor de overbruggingsperiode van nieuw talent dat een lange periode 'naar de wachtkamer' wordt verwezen. Extra middelen komen de herstart én doorontwikkeling van de sector in een snel veranderende wereld absoluut ten goede.

Ruimte voor beleidsvrijheid gemeenten

Tot slot: gemeenten en provincies kennen een grote mate van beleidsvrijheid in cultuurbeleid. Dat wordt direct vertaald naar (meerjaren)subsidies aan in de gemeenten gevestigde culturele instellingen met een bovenlokale, provinciale en/of landelijke functie. We vinden dat de pas aangestelde colleges ruimte moeten kunnen houden om deze 'couleur locale' vorm te geven in toekomstig cultuurbeleid, passend bij hun ambities en inspeland op wenselijke lokale en regionale ontwikkelingen. In enkele gemeenten zal dit voor individuele instellingen leiden tot gesprekken over hun voortbestaan bij het uitblijven van gemeentelijke financiële steun als gevolg van lokale keuzes.

We zijn ons bewust van de complexiteit van voorliggend besluit en zijn van mening dat we met elkaar in gesprek moeten blijven over kansen en noodzakelijke randvoorwaarden ten aanzien van het gehele cultuurbestel in de toekomst. Daar is de culturele sector uiteindelijk het meest bij gebaat. Dat zien we als een gezamenlijke opgave, voor kleine én grote gemeenten, in de regio en de Randstad. We blijven graag met u hierover in gesprek!

Met vriendelijke groet,

Namens de VNG,

Ali Rabarison

Directeur Beleid Inclusieve Samenleving